

ORADEA-MARE (NAGYVARAD)
24 Novembre st. v.
6 Decembre st. n.

Essé in fie-care duminéca.
Redacțiunea in
Közép-uteza nr. 395.

Nr. 47.

ANUL XXI.
1885.

Prețul pe un an 10 fl.
Pe $\frac{1}{2}$ de an 5 fl. pe $\frac{1}{4}$
de an 2 fl. 70 cr.
Pentru România pe an 25 lei.

Legenda Miosotului.

Amicului meu Gr. H. Grandea, autorul „Miosotului.”

Le lume vélul nopții se întindea
Și de pe cer luna pământului zimbiá,
Er fluturii 'n câmpie, dormind pe sin de flóre,
Visau in legánarea suflării blándeii bóre;
Colo përiul limped trágea un fir d'argint
Prin valea inverditá și s'aruncá murind,
In brátele spumate a riului náprasnic,
Bëtrán pe cât și timpul, mareț pe cât de gróznic.
O salcie pletósá, plecatá stánd pe mal,
Duios spunea durerea-i la fie-care val.

Aci, pe tãrmul apei p'un mândru ásternut
De mána primá-verii cu dragoste țesut
Din flori de mái de feluri, sub salcia bëtráná
Ședeau, pierduți cu ochii 'n ochi și mána 'n máná,
Frumósá Vioricá, crin gingaș între flori,
Cu ochii vii, albastri, de mimi rápitori,
Și Misiot, flácaul frumos ca mândrul sóre,
Iubit cu cea mai vie a dragostei vélvóre.
Aci îndrágostiții, cu drag la sin lipiți,
Dulce-și spuneau povestea celor îndrágostiți.

In sinul nopții line d'odată s'audiá
Un viers de 'nduiozare ce lúmei te rápiá :
Erá privighetóreá ce 'n nópte jalea-și plimbá
Prin cánguri, cántând doru-i pe cea mai dulce limbá.
Rápiți, îndrágostiții, cu drag imbráțișáți,
Credeau a fi in lume din ceruri strámulați ;
Uitaserá de viéță și dec'atúncia mórtea
Le-ar fi curmat din díle, o ! nu și-ar fi pláns sórtea...
De ce ? căci dulce-i mórtea când omu-i fericit :
Uitând cu totul viéță de mórte multámit.

Și Miosot atúncia inchepe-mi a cántá
Și 'n cántecu-i tot focul din piept a-și revërsá ;
La viersu-i de iubire, merit ca să rápescá
Tot, ce in lume știe să simță, să iubescá,
Opritu-s'a përiul in cale-i ascultând
Și nu se mái áude nici bórea suspinând ;
Bëtrán de díle, riul incétá din mugire,
Privighetóreá tace și-ascultá cu rápire
Protivnicu-i cum cántá de dor inflácárat ;
El cántá și echoul resuná 'n depártat :

Decá viéță nóstrá trece
Tot cum trece-un vis frumos,

Decá mána mórții rece
Curmá firu-i drágostos,

Sá gustám pláceréa, dorul,
Cát in viéță ne gásim,
La ce áduce viitorul
Fără să ne mái gándim,

Și când mórtea a sosit,
Sá poți díce : „am tráit !”

Cáci de unde șcim ce sórtea
Máne-áduce peste noi ?
Sá iubim dar lásánd mórtea
Ca să-și vedá de nevoi.

Timpul fuge cu grábire,
Precum fuge un minut
De amor, de fericire,
Rápind viéță ce-am ávut.

Deci, când mórtea a sosit,
Sá poți díce : „am tráit !”

Așá îndrágostitul își vérsá dorul seu,
Er mândra lui mișcatá adénc, oftézá geu ;
Prin inima ei trece un crud fior de mórte,
In sinul nopții dénsa áude triste șópte,
E prada unui gróznic, amar presimțimént,
Rodit in al ei suflet d'al tinérului cánt.
Și el vedénd-o astfel tácutá, intristatá,
O 'ntrebá și-o mângáie ; la vorbele-i, indatá
Durerea ei se șterge și-aprinsá de amor
La sinu-i cald ea uitá că tot e trecétor.

De-odată inse ochii-i albastri se árint
In unda cea seniná a riului d'argint :
Pe apa 'n care luna bálaie s'oglindeșce,
De flori incántátóre gingaș mánunchiu pluteșce,
Micuțe flori albastre pe cari le-a rápit
Din tãrá depártatá pe unde-au resárit.
Și Misiot, vedénd'o privind cu admirare,
„La ce te uíți ? o 'ntrebá in graiu de sárutare.
— La cel buchét albastru, ca un blánd colț din cer,
De mândre flori ce 'n valuri, crud pársite, përi !”

Voinicul ințelege duiósá mila ei,
Și dorul ei să-l aibá, să-l pórte 'n perii sei

Ce cad, bogate-inele de aur, lucitoare,
Pe umerii-i de néuă, pe sinu-i de ninsóre.
Și gându-i urmărindu-l, indată Miosot
In valuri se repede vênând mânunchiu 'n not.
Cu brațele vênjose el undele brăzdéză,
Êr, tremurând, iubita-i cu ochii il urméză
Și-l vede cum puternic mânunchiu-a apucat
Și, plin de bucurie, înótă pe uscat.

Dar luna se ascunde in pânzele de nori
Ce-acoper cerul, firea cuprinsă-i de flori
Și pare că pe vântu-i sbor nențelese șópte;
Un negru vél se lasă pe 'n seninata nópte;
Êr fata iubitoare de gróză tremurá:
Trist viitoru 'n minte-i ca fulger scápérá,
Și-o buhnă 'n intuneric, cu vocea-i cobitoare,
Párú a spune lumii o scire jelitóre;
Privighetórea éră-și in cuib s'a pítulat,
In sinul fetei dorul și jalea s'a 'ncuibat.

In valuri turburi riul incepe a spumá,
Pe Miosot la vale cu unda-i a-l máná;
Dar el se 'mpotrivesce și-o luptă crudă nașce...
Ce póte inse omul? puterea nu-și cunósce?
Se luptă 'n van, căci étă: in préjmă-i stă deschis
Mormânt adênc, giulgiu rece, al volburei abis.
Vêdend nenorocitul cât sórta-i e d'amará,
Puterea-și readună și repeđind afará,
Mânunchiul fetei: „Etă, iubito, flórea ta;
De mine țî-ad'aminte și 'n veci nu mă uitá!“

A đis... și in abisul adênc a dispărut...
Copila dând un țipêt, simțirea și-a perdut;
De flori mânunchiul mândru căđú l'a ei picitóre...
Și fu 'ndelung tăcere. Apoi, din aripióre
Bătend pe frunte-i, bórea copila-a deșteptat;
Pierdută, ia mânunchiul, îi dá un sárutat
Și plânge Viorica cu lacrimi mult amare,
Stringend florile scumpe la sinu-i cu 'nfocare,
Și, consfintind odorul amintitor de tot
Ce ea iubise, nume i-a dat de „Miosot.“

Iuliu I. Roșca.

Deparațian.

(Urmare și incheiere.)

Eminescu, nici vorbă, e cu mult mai superior lui Deparațian, atât prin seriozitatea și profunđimea unei erudițiuni. agonisită printr'o mai îndelung încordată indeletnicire intru ale sciinței, — cât și printru dicțiune mai nervósă, mai plină și mai românescă. Eminescu își făcuse șcóla in țera nemțescă și Deparațian in Paris. Să se țină apoi socotelă și de epoca și mediul ambiant, in care a scris. Negreșit, doue-đeci de ani n'ar fi mult, decât tocmai intr'ênșii n'ar fi fost cuibul, in care vécul acesta și-a clocit și și-a spart oul lui de progres. Cam de pe-atunci incepe perióda noastră de renașcere.

Ori cum, e cu neputință să tăgăduesci dela Deparațian chemarea firéscă, flacăra divină, acea putere plásmuitoare, despre care dênsul, așa de frumos și cu dreptate đice că:

„E focal ce, când vine din cer, se chiamă *Sóre*,
Și *Geniu*, când se 'nalță la cer de la pământ.“

Las neatinsă o mulțime de poezii, pline de măestrie și de originalitate și mă opresc la pagina 127 unde găsesc o bucățică atât de drăguță și de o strălucire atât

de vie, că nu te mai sature de ea — citind'o. Nebizuinđu-me să pot da o idee despre a ei frumusețá, nici că mă ispitesc a mai đice ceva — și socot că treba cea mai nimerită e s'o copiezi aici in mica și elocuenta ei întregime:

„Fată mare, na paftale,
Pentru florile matale,
Na panglice și cercei,
Pe-ai matale ghiociei,
Adă-ți mâna cu inele,
Să și o umplu de rubele!“

— „Ha! Boerule! paftale,
Dă cucónei dumitale,
Și de galbeni, decât vrei,
Umple mâna Dumnea-ei
Căci pe-ai cea fată mare
N'are flóre de vênđare!“

Spune drept cititorule, decât nu te farmică simplitatea și parfumul de gingășie ce transpiră din aceste 12 versuri. Parcă veđi pe fatá cu mâna la obraz, care cu așa istețime ș-așa de frumos, taie nasul pretențiosului și neastêmpératului boer!

Sufletul mare și generos (la pag. 174) đice:

„O értă-le Române! — la câni și la vrășmași
Dă pâne, căci ai multă — dá pâne să-i ingrași!
Ei șéiu că Domnul varsă lumină din 'nalțime
Pe ómeni și pe fiare, pe gâđi și pe victime,
Cunósca dar in tine, Române generos,
Imaginea divină — îți sus și lasă-i jos!“

intins, ca o córdă de oțel, peste măsură, pleneșce și 'n poesia intitulată „Negrii“ (p. 181) spumegând de mânie își varsă tot veninul și scárba pe inimile strimte și pătimáșe, care crepă de invidie, pe acel soiu de ómeni pismătariți și reutácioși, cari in vorba, in pânea și 'n vinul ce dau, pururea tórnă otrava reutății lor. Luați-v'o asupra-vé, *prietini* invidioși și prefăcuți, cari in inimile ce sincer și cu încredere vi se deschid, vérsați...

Venin, ce vi se schimbă
Din pânțee pe limbă,
Bātu-v'ar Dumneđeu!
Venin ce 'n gât v'ajunge
Din vipera ce 'npunge
Ficatu-vé mereu!
Venin ce chinuesce,
Ș-atât de crud muncesce,
Pe cel ce l'a bêt,
Că nu-și aduc aminte
Urítele morminte
Vr'o dat'a fi veđut,

Scheletele să pórté
Un cap mai plin de mórte,
Mai sec de cât al seu...

Dar cu adevérat din tótă puterea ei sbucneșce amărăciunea și indignarea poetului in ultima-i poezie, de o impunetóre tãrie și frumșete de idei, „*In fine*“. Aici, din culmea unui dispreț suveran ș-a unui soț, dus până la desnădăđuire, se uită, c'un ochiu, scárbit peste măsură și totuși tânguitor la starea de jale, in care a ajuns *opera* ziditorului a tóte:

Și trist e timpu-acela, când nu mai afl'albina
 In crinul văii miere, amor in om virgina,
 Poeta 'n liră cânt;
 Când aripa-ți topită, de-a lumii perfidie,
 Cați, trist Icar, cu vise, cu-amor, cu poesie,
 Din ceruri la pământ!

Și purtându-și scalpelul prin măruntaele aprópe
 putrezite ale marelui stêrv, îți scóte afară atâtea boli
 și atâtea puróie, că te cutremuri,

Și numai la ideia teribilă, amară,
 Că ești un om, ți-e frică de tine, ca de-o fiară,
 Ti-ești insu-ți inamic!
 Manfred sombru, teribil, rebel, cauți uitarea
 Și nu ți-o dă nici stânca, nici umbrele, nici marea;
 Ce tóte-ți dîc:

Ești om născut din crime, ești om nutrit cu sânge,
 Ești om plin de păcate, ești om ursit a plânge,
 Ești om, ești om, ești om!...
 Blasfem și anatema! — Mai bun e scarabeul
 Și musca, — le invidii, invidii tigru, leul,
 Omidele din pom!

Invidii ulmul selbei, invidii piétra rece,
 Ce ruina umană de multe ori intrece
 Prin flacăra din ea...

Alusie fórte de spirit la schinteia ce scapără din
 cremene, — de și póte să fie imprumutată dela un poet
 nêmt.

Lessing, decă nu me 'nșel.
 In sfêrșit, intréga poesie, plină de foc și de adénci
 gândiri, oglindéște de minune spiritul inalt și pëtrundé-
 tor al autorului.

Un păcat avea Deparațian. Nu dedia tot respectul
 cuvenit *formeii*. Și se șcie că, in poesie mai ales, forma
 jócă un rol de căpetenie.

De multe ori e prolix. Atributele curg cu nemilu-
 ita; incidentele explicative și coordonatele se țin lanț
 — și simburele concepției — *idea mamă*, se perde, a-
 desea, intr'un potop *de sunete*: vorbe zadarnice, frase
 nesfêrșite și de intuneric aducétore.

Idei fórte frumoșe și ascuțite, — al căror farmec
 nu s'ar puté ține nevêțemat, de cât numai printr'o
 concesiune cu schepsis rotundită, nu șciu cum, — se
 fleșcăesc, își perd tot șicul și tótă schinteierea, numai
 prin faptul că se inădușe intr'o ecsagerată și nesoco-
 tită imbrobodire de vorbe și de frase sfórăitóre. O dréptă
 cumpénă in orénduirea materialului, o măsură sfânt
 păzită in vervă, *un sistem* e lucru de care nici unui
 geniu nu-i este ertat de a se socoti scutit.

Admit, — ești inzestrat cu un grad escepțional de
 pëtrundere, de sensibilitate, de enervare, — ești poet.
 O mișcare din afară séu o lăuntrică intêlnire de idei,
 îți pune firea in vibrare, scapără in lumea sufletului teu
 și simți că se infiripéză in tine și crépă embrionul unei
 poesii. Vrei s'o scrii. Cugeți. La inceput plămada e tul-
 bure — un fel de chaos. Incetul cu incetul simți că ți
 se face senin intre tēple... Negurile se dau la o parte
 și mintea prinde a ți se limpedi. Ideile, una câte una,
 se aleg, se string și tóte se grupéză — printr'o firéscă
 inrudire — in jurul unui stâlp de familie, — meul
 mișcării — protoplasma concepției. Când simți că, in
 mijlocul acestei ondulații, s'a incheat un tot, — că
sórele e intreg constituit in capul teu, incepi să scrii.

Ți-ai așețat primul vers și in el presupunem că
 ți-a încăput, numai bine, prima idee. Pe cea de a doua,
 ai găsít'o și pe când lucreți la rotundirea ei, la potri-
 virea ritmului ș-a rimei, te pomenesci încă c'o idee,

póte cioplită gata in cadență și c'un óreși care lustru
 ademenitor. Faci din ea al treilea viers. Acéstă idee
 inse, de și in óreși care posibilitate de inleacere cu cea
 de a doua, nu mai merge ca o arteră — drept la inima
 poesiei — și, ce e mai réu, in al patrulea vers chiamă
 după dēnsa o altă idee, care e și mai departe de me-
 dul totului, in a cărui urđire te afli și tu o scrii și pe
 asta, care la rēndul ei tereșce in urmă-i o strofă in-
 trégă unde nu se află, din chiagul poesiei, o moleculă
 măcar de leac. Și... ecă boclucul gata. Spártura se lăr-
 geșce odată făcută ruptură. Mintea îți lunecă pe alte
 poteci și culege alte dănănai. Intr'un târđiu — prinđi
 de veste și vii *ad rem*.

Apoi — fiind că îți lipseșce sistemul, — acel *mo-
 dus dicendi* — indispensabil in economia sufletéscă a unui
 scriitor — ér o să te depărteđi.

Și umblând — așa — zănatic bálălăind in drépta
 și 'n stēnga, o să te pomenesci — la spartul tērgului —
 c'o sumedenie de versuri — frumoșe póte, in cari vei
 avé o poesie, — dar o poesie peticită, desprinsă de
 prin incheieturi cu tranșiții nesuferite, cu crepături prin
 ea, — in sfîrșit departe de a-ți oferí caracterul unui
 tot omogen, compact, țépēn legat — fert cum am dîce,
 in imbucarea elementelor lui.

Étă metéhna, beteșugul, de care suferé, adesea,
 Deparațian.

Spre pildă iau dela pagina 183:

Un mund plin de mervelii vedeai atunci nainte;
 Un mund ce 'n loc de-angustii, durere și morminte,
 In loc de-atăția spini,
 Ce cresc in tótă calea și 'nghimpă tot piciorul,
 Da buzelor cāntarea, da inimii amorul,
 Și frunților da crini.

Aveți in aceste 6 stihuri tóte defectele lui Depara-
 țian, intr'un relief isbitor. Limbă stricată. Prelungire
 de frase încălcite, cari omóră frumșeța și maestatea
 ideei, ce abia se mai cunóșce din atâtea tartamuri ce
 o infășóră, construcție hăitá — lăsată ca din pod, așa
 — sbranga, — fără nici un Dómneajută. Intr'un cuvēnt,
 confus.

Écă pentru ce motiv, bucăți de multă valóre, cum
 e de o pildă „Véra la tēră“ nu pot fi de o potrivă gus-
 tate, in tótă intinderea lor. Mergi, incāntat, până pe la
 a patra strofă:

Vai și cum își bate peptul
 Ințeleptul,
 Care, ți cu ți, cārpind
 Ale sale dîle pline
 De suspine,
 Vede cārțile-i mințind!

Admirabil! Pe urmă incede să te recescă. Conde-
 iul nestăpanit al poetului își ea vēnt. Idila își perde
 parfumul intr'o harababură de idei vitrige. Vigórea de
 la inceput, prinde a se moleși, ș'o droie de strofe, spă-
 lăcite și 'n silă injghebate, îți strică tot cheful.

Altă dată — pentru că, in minte, nu și-a frē-
 mēntat in de-ajuns materia, își perde pe istov punctele
 cardinale, ș'o taie rasna, — așa — unde-o eși să esă.
 E pripelnic la condeiu, — n'are răbdare s'astepte că
 rodul să cadă de copt, — la vremea flui. El nu vré
 să țină socotélă, că Venus de Milo, inainte de a fi așa
 de frumos scobită in marmură, a trebuit să existe in-
 trégă in inchipuirea sculptorului. El inșfacă dalta, inca-
 lecă pe *mul* și uitând ce a cioplit de la brău in sus,
 continuă, adesea, trunchiul unui om, in doué picióre
 de mistreț.

Să fim drepti inse! — Circumstanțe ușurătoare, nu lipsite de oșei-care temei, se ridică, aci, în favoarea poetului. — Așa, mai întâi, în privința limbei: se știe că, pe când în Moldova limba poporului se mlădiă dulce și curată sub iscusitele condee ale lui Negri, Negruți, Alecsandri și alții, dincóce de Milcov — acela, care trecea de părinte al literaturii și care însumă intr'ensul totă mișcarea evoluționistă a limbei ș-a cugetării, — el, cărturar de marmură din fața universității, lucră pe atuci, cu nebirută încordare a celor aleși, la făurirea unei limbi moderne. — Ce vreți?... Școlarul entusiast al lui Lazăr, smăcind din ghiarele fanarioților aceste odăjdii sacre ale naționalității noastre, nu știe cum să fugă mai departe cu ele, cum să le suie mai sus pentru a le feri — ca de vântul cel turbat — de suflarea stricată și molipsitoare a Grecilor. — Așa înțelegea densusul cultul pentru limba strămoșilor. — Un esces de zel — foarte firesc și foarte plausibil.

Țin dela un prieten o comparație, care se prinde aci: Când vrei să desdoi un băț strimb, îl curbezi în cel-alt sens mult, — pentru ca lăsându-l liber, să rămână drept.

Așa a făcut Eliade cu limba și când i-a dat drumul, ea a rămas dreaptă. Să nu ne surprindă, deci, nici să ne desguste intru atâta *mundul plin de merveli* al lui Deparațian. Pe atunci țera abia sculată după bolă — zăcuse greu, o sută de ani, — se sorbiă tremurând în lăcomie, c'o sete nepotolită aerul bine-făcător dinspre apus. Eră deci natural, ca, de unele idei — luate cam cu hapca — pe repezela, dela străini — să spândure câte o fășie din limba, din straiul lor obicinuit.

În ceea ce privește forma, în genere, încă nu-l putem invinovați. E un lucru care se câștigă cu timpul. Deparațian eră tinăr. Cartea lui cuprinde primele încercări — și din nenorocire cele din urmă. Trăind — sigur — și ar-fi condensat espresia, ș-ar fi dobândit obiceiul de a-și da construcția la rindea, ar fi respectat șirul și proporția, s'ar fi deprins a ave răbdare și a-și croi veșminte mai potrivite pe talia frumoșelor lui gânduri, — ingenunchiă, pururea, cuvântul în fața ideii. Și Eminescu la început avea o formă neingrătită și aspră. Prin us inse și prin necurmatele sfaturi ale dlor Maiorescu și Negruzi, după cum singur mărturisii într'un rënd — *s'a obicinuit* a-și peptena scrisul — și încă cu multa artă.

Ceea ce rămâne și va rămâne pururea mare în Deparațian, este acea adăncime de gânduri puternice, pline de un pozitivism rece și de un realism fără murdării, este — un abstract de filosofie, ce filtrează prin toate scrierile lui, — până și în *idile*, unde e dat în deobște să palpite mai multă inimă de cât creer.

Iubește, plânge, ingenunchiază — și tot rebel, tot scârșnind din dinți, — scuipe sarcasmul în marele obraz al lumii, — căci e o pornire pătimășe și neînfrănată, care svêcăe și țigșeșce până și din lirismul lui, din versul stregănat și tânguitor, — unde te aștepti să-i vezi inima topită în duioșie... Și totuși, omul acesta își are tinereta și partea lui de răsfat, alătura cu desgustul și recela de filosof. El crede încă și cu multa evlavie în

Amorul, care singur lăsat este să 'mpace,
Prin buzele femeii, pe om cu Dumnezeu.

E frumosul vieții, curcubeul, cum îi dăce densusul, și-l pune mai pe sus de ori ce (Mi gloria por blen amar. pag. 133).

E ceva blasat în el, — dar tocmai atât, cât îi trebuie unui poet, pentru a ceti bine în cartea lumii. Nu e nemulțămirea acea ordinară și de multe ori prefăcută a terfichilor, ce-și dau ifose de scriitori profunzi. E mai mult atitudinea unui om, care după ce a văduț și pătimit multe, rafinat, ore-și cum, fără a fi hârșit de tot,

— mai puțin svăpăiat — simte pământ sub talpă și statornicit, parcă și-ar dăce: *Dehinc... fungar vice cotis!*

Minte ageră, inchipuire bogată, fire nervoasă, — deci poet. Citise mult, trecuse prin multe, ¹⁾ cugetase mult, — de aci acea musculatură atletică, acea tărîe vênjósă în unele poesii, — de aci acel caracter bărbătesc și grav, câte odată sombru, adesea reutācijas și sarcastic, în scrierile lui.

Observ ceva. Mai peste tot locul face să reesă, într'o crudă evidență, iniurirea educației franceze, asupra spiritului lui. În tăietura gândirii, în croiela espresiei, în alegerea comparațiilor, are ceva particular, care mirósă a Paris, de și e curat, plasma minții lui... Și — de altfel — nu imită pe nimeni în apucăturile-i poeticești. Pretutindeni nelipsitul *aliquid novi*. E un specimen a parte, cu sarcasmul lui, cu misantropia lui, cu fineța lui, cu defectele lui, — e Deparațian, îl cunoști după o singură strofă.

N'a fost sêrac, nici ahtiat după onoruri, — de aci, pôte, acel elan de independență, foarte pronunțat în cartea lui.

Și-a iubit mult țera, a urit de mórte pe apăsători, a compătimit, până la lacrimi pe apesați, dar un cult adevărat, o încordare puternică și neabătută a inimii și a minții, nu ved să fi avut pentru ceva. E o aprindere în loc. E clocot de patimi — dar o revêrsare difusă... Ai dăce, o bombă care se sparge și imprósacă locul cu hârburi de schijă, — dar nici un glonte, care vêjie, tăindu-și drumul spre o țintă hotărâtă.

Să fi fost el așa de inghețat, în cât să nu mai pôtă adăposti și arde în altarul unui suflet ca al lui făclia prielnic luminătoare a unui ideal? Nu cred. Ilusii nu-i pré găsesc în carte. În suflet, pôte că le o fi avut.

De și nu s'arêta a fi unilateral, — totuși se vede foarte lămurit, că *satira* e caracterul predominant ce tresaltă din toate poesile lui.

Cu tôte că ursita i-o fi șoptit vr'odată dulce la urechie: *Perambulabis astra, sidus aureum* și că se cunoșcea purtând intr'ensul o menire mai alêsă, — totuși a fost de o rară modestie. Nu se pomeneșce în totă cartea să facă cas, cât de mititel, de persóna lui.

Aș... nesăbuiții șgăriitori de hârtie, c'o orbă nerușinare, se furlandisesc în ifose de întemeietori de școlă și sub cuvânt că sânt *poetii realiști*, rescolesc decirlele și-ți adună tôte spurcăciunile din lume, având obrăznicia să spună că și-au dat mare ostenelă, pentru ca să facă un flêc și că de ore ce s'au trudit atâta, trebuie să-i admirăm. Dar o să treceți și voi — și pe urma vóstră o să vină *Marele Critic* — singurul care rămâne de-apururi, — el — bunul simț al poporului și că de pe o lespede de marmură, o să spele tôte murdăriile ce le lăsați în literatură și zóia grósă și puturósă cu scârbă o să v'o aruce totă în obraz, smintiți visători de statui!

Mormintele — își au și ele destinata lor.

A. Vlahuță.

Medicul fără voie.

— Comedie în 3 acte de Molière. —

(Urmare.)

Scena a VI-a. IACOB, LUCA, GHEORGHE.

IACOB cântând în dosul teatrului. La, la, la.

GHEORGHE. Aud pe cineva care cântă și tae lemne.

IACOB intrând pe scenă fără a zări pe Gheorghe și Luca, ține o sticlă în mână și cântă — La, la, la... Heu,

¹⁾ Veđi „Cum a iubit Deparațian“ de Duiliu Zamfirescu.

Precupeță de pome in Orient.

am muncit destul astăzi; acum pot bé o sticlută de vin, ca să-mi mai alin durerile.

(*Bé, apoi cântă*):

Cât ești de dulce,
Sticlă frumoasă;
Cât ești de dulce,
Odorul meu.
Gâl, gâl, gâl, gâl.
Gâl, gâl, gâl, gâl.
Cu tine ziua
Eu sunt voios,
Îr nóptea
Dragă, sunt curagios.
Gâl, gâl, gâl, gâl,
Gâl, gâl, gâl, gâl.

IACOB. Aide, acum ducă-se ori ce necazuri! (Bé érá).

GHEORGHE. E chiar el. (in parte).

LUCA *incet lui* GHEORGHE. Mi se pare că este el.

GHEORGHE. Să-l vedem mai de aproape!

IACOB *inaintând pe scenă și sărutând sticla*. Ah scumpa inimei mele. (*Cântă incet zărind pe Luca și Gheorghe, apoi vorbește in parte*). Ce dracul, pe cine caută ăștia aici?

GHEORGHE. E el, nu mai incape indoielă.

LUCA. Tocmai după cum ni l'a descris.

IACOB *in parte*. Să sfătuesc împreună; ce planuri vor fi având și de ce se vor fi uitând așa la mine?

GHEORGHE *cătră* IACOB. Domnule, nu ești Dta Domnului Iacob?

IACOB. Ei! Și decă sunt eu?

GHEORGHE. Te 'ntreb, de ești Dta Dl Iacob?

IACOB. Da și nu, alegeți care-ți place. (*asemănându-se pe Luca apoi pe Gheorghe*).

GHEORGHE. Am voi să-ți facem laudele noastre.

IACOB. Atunci sunt eu, nu mai incape indoielă.

GHEORGHE. Domnule, suntem încântați de a te vedé. Am fost indreptați la Dta pentru cea ce căutam, și venim să-ți cerem ajutorul Dtale, de care avem mare trebuință.

IACOB. Decă este ceva, care se atinge de negoțul meu, sunt gata să vă servesc.

GHEORGHE. Domnule: să nu vă prindă mirare că venim la Dvosiră; dar ómenii dibaci sunt fórté căutați și apoi noi, am aflat despre capacitatea Dtale.

IACOB. Este adevérat domnilor, că sunt cel mai vestit impletitor de nuele din lume.

GHEORGHE. Ah! domnule . . .

IACOB. Imi dau tóte silințele la impletit și nu cred că veți avé să ve plângeți.

GHEORGHE. Nu vă vorbim despre acésta, Domnule.

IACOB. Prețurile sunt fixe.

GHEORGHE. Șcim cum stau lucrurile și . . .

IACOB. Decă știți, nu mai incape tocmelă.

GHEORGHE. Să vorbim altfel, domnul meu.

IACOB. Ei! Nu pot mai eftin, domnilor.

GHEORGHE. Ei domnule, să sfêrșim odată cu astea!

IACOB. Nu, nu pot mai eftin, eu nu sunt om d'aceia, care să se prefacă.

GHEORGHE. Nu-i frumos să-ți bați joc de niște ómeni cari îți vorbesc serios; un om atât de invéțat. Un doctor așa de renumit ca Dta să se ascundă de ochii lumii și cu densusul să-și ascundă și sciința; asta n'are nici un haz.

IACOB *in parte*. Seracul e nebun.

GHEORGHE. Nu te mai jucă cu noi, domnule.

LUCA. Tóte prefăcătorile acestea nu-ți servesc la nimic, căci șcim cea ce ne trebuie.

IACOB. Ce este? Ce vreți dela mine? Cine credeți că sunt?

GHEORGHE. Un doctor cât se póte de renumit.

IACOB. Eu doctor? Dta póte ești doctor; eu nu sânt și nici n'am fost nici odată.

GHEORGHE *in parte*. Étă-i nebunía. (tare) Domnule, nu mai lungi vorba de geaba și nu ne face să alergăm la alte mijlóce!

GHEORGHE, (incet). Véd că trebuie să ne servim de bețe. (tare) Domnule te rugăm încă odată să ne spui ce ești?

LUCA. Ei lucru dracului! Da mărturisește odată omule că ești medic!

IACOB *in parte*. Imi vine să nebunesc de necaz.

GHEORGHE. De ce ascunđi că ești medic?

IACOB. Domnilor, vă spun că nu sânt medic, mé înțelegeți?

GHEORGHE. Nu ești medic?

IACOB. Nu v'am spus odată?

LUCA. Nici doctor?

IACOB. Nu, nu, nu.

GHEORGHE. Bine! Decă vrei cu forța, te-om face noi indată să ne spui. (*Ia fie-care câte un băț și incepe a-i croi.*)

IACOB. Vai de mine! vai de mine: ertare domnilor; sânt tot ce va plăcé.

GHEORGHE. Veți! Ce ce ne-ai făcut să întrebunțăm ăst mijloc?

LUCA. De ce ne-ai mai dat de ostenelă?

GHEORGHE. Regret din adêncul inimei.

IACOB. Dar domnilor, să me bată toți sfinții decă sânt doctor.

LUCA. Aă! Nu ești doctor? Poftim decă nu ești doctor. (*Il bat din nou*).

IACOB. Ah: ah! ah! Domnilor, ertare, sânt doctor, ba și spiter decă voíti. (*in parte*) Mai bine să fiu ori și ce, de cât să-mi rupă ósele.

GHEORGHE. Ei! acum ne vine la sootelă. Iți cer ertare din tótă inima, domnul meu.

LUCA. Scusă-me de indrâsnela, ce mi-am luat-o.

IACOB *in parte*. Mé inșel, ori sânt doctor fără ca să știu acésta? Curios lucru!

GHEORGHE. Domnule doctor, nu-ți va păré réu că ne-ai mărturisit ce ești; vei vedé.

IACOB. Dar domnilor, spuneți-mi, nu vă inșelați că sânt eu doctor?

LUCA. Nu, pe cinstea mea.

IACOB. Sciți sigur?

GHEORGHE. Fără 'ndoială.

IACOB. Să me ia dracu decă șciam eu ceva.

GHEORGHE. Cum! Dta cel mai mare medic din lume, să putea să nu șcii.

IACOB. Ah! ah!

LUCA. Un medic, care a vindecat atâția ómeni?

IACOB. Hm! hm! hm!

GHEORGHE. In fine domnule, vei fi mulțamit de noi, și decă primești să vfi cu noi, vei câștigá o mulțime de bani.

IACOB. Voi câștigá o mulțime de bani?

GHEORGHE. Da da.

IACOB. Ah! sânt doctor intr'adevér. Uitasem, dar imi aduc aminte acum. De ce e vorba, unde vreți să merg?

GHEORGHE. Te vom duce noi; e vorba de o fată, ce ș-a perdut graiul.

IACOB. Ei dómne! d'apoi nu i l'am găsit eu.

GHEORGHE *incet lui* LUCA. Ii place să glumescă. (*cătră Iacob*.) Domnule medic, putem merge.

IACOB. Dar fără haine de medic?

GHEORGHE. Iți voi cumpérá un rênd.

IACOB *dând sticla lui* GHEORGHE. Gustá și plécá înainte. *adtră Luca*. Vino du pă dl doctor, nătărăule!

LUCA. Lucrurile merg de minune, sînt sigur că aceasta va face mare ispravă. Bacșișul l'am luat. (*Es câte trei, doctorul alături cu Gheorghe,  r Luca in urma lor.*)

(Cortina cade).

Actul al doilea.

Scena infățișează o odaie in casa lui Geronte.

Scena I-a. GERONTE, GHEORGHE, LUCA, ANICA.

GHEORGHE. Ei! acum cred că domnul va fi satisfăcut, căci i-am adus pe cel mai bun doctor din lume.

LUCA. Om ca ăsta nici că se mai g seșce, domnule Geronte; toți ceilalți medici nu s nt vrednici nici ghetele să i le tragă din picioare.

GHEORGHE. Este un om ne mai pomenit; ș-apoi doctoriile lui . . .

LUCA. Un om care a vindecat morți.

GHEORGHE. Este in adev r capricios, după cum v'am mai spus și câte odată cređi că este chiar și prost.

LUCA. Aș! Pentrucă-i place să glumesc ; p te inse să aibă și ceva gărgăuni la cap.

GHEORGHE. Dar in fond...   plin de sciință și mai tot-d una vorbeșce de lucruri inalte.

LUCA. Vorbeșce tocmai ca din carte.

GHEORGHE. Reputația lui s'a r sp ndit grozav, căci totă lumea vine la el.

GERONTE. Dar aduceți-mi-l odată să-l văd. și eu.

GHEORGHE. M  duc să-l aduc indata.

Scena a II-a. GERONTE, ANICA, LUCA.

ANICA. Pe viața mea domnule, nici ăsta n'o să facă nici o ispravă, căci cea mai bună doctorie pentru o fată este, să-i dai un bărbat bun și frumos pe care să-l iubesc .

GERONTE. Ce te amesteci in treburile altora? Menagera să-și v d  de menagiu,  r nu de alte lucruri.

LUCA. Taci fa nev st , ce-ți v ri nasul in t te?

ANICA. Eu știu asta din experiență, că un bărbat este leacul unei fete?

GERONTE. Dar bine pr sto! e 'n stare să se m rite acum, tu nu veđi că abi  se ține pe picioare ș-apoi c nd am vrut să-o mărit, de ce s'a opus?

ANICA. Apoi, dec  i-aduci un bărbat pe care nu-l p te suferi! Inima ei er  data lui Leon.

GERONTE. Ei! ei! ei! Leon n'are ce-i trebuie, e serac, nu ca cel-l'alt, care are moșii și bani.

ANICA. Dar are un unchiu bogat, pe care are să-l moștenesc .

GERONTE. Dar cine șcie, dec  nu va muri el inaintea unchiului seu?

ANICA. Ascult -mă pe mine. Dle Geronte, căci știu eu ce-ți spui, mărită-o pe dșora după dl Leon și dec  nu se va face bine, să nu-mi đici Anico!

GERONTE. Dar caută-ți odată de treb ; ce mă tot inebuneșci? Ce fac eu pentru copiii mei, e bine făcut.

LUCA. Taci obraznico! Domnul șcie ce face, dlui e tată dșorei,  r nu tu.

Scena a III-a. GHEORGHE, IACOB, GERONTE, LUCA, ANICA.

GHEORGHE. Domnule, domnul doctor a sosit.

GERONTE. Domnul meu, sînt fericit, că te' văd in casa mea, căci am o mare trebuință de Domniata.

IACOB in haine de doctor și cu o pălărie f rte mare. Hipocrat đice... să ne acoperim am ndoi cu o pălărie.

GERONTE. Hipocrat đice acésta?

IACOB. Da, neapărat.

GERONTE. In care capitol?

IACOB. In capitolul seu... despre p l rfi.

GERONTE. Dacă-o đice Hipocrat, atunci trebuie să-indeplinim dorința (*șed unul l ng  altul.*)

GHEORGHE. Domnule doctor... pentru ce a-ți inv țat multe lucruri . . .

IACOB. Cui vorbeșci, mă rog?

GERONTE. Dumneav str .

IACOB. D'apoi eu nu s nt doctor.

GERONTE. Nu s nteți doctor?

IACOB. Nu.

GERONTE. Nu s nteți doctor?

IACOB. Nu.

(*Gheorghe ia un baston și 'ncepe a-i crol.*)

IACOB. Ah! ah! ah!

GHEORGHE. Acum vă asigur că s nteți doctor, căci nici eu n'am avut altă diplomă.

GERONTE lui GHEORGHE. Dar bine, ce fel de om mi-ai adus?

GHEORGHE. Ți-am spus din nainte, că este un doctor f rte glumeț.

LUCA. Nu-i b g  in s m , Domnule, căci el n'o face acésta de c t pentru ca să ridem.

GERONTE. R sul acesta nu prea-mi place.

GHEORGHE. Domnule Ți cer iertare de indr sn la, ce mi-am luat.

IACOB. S nt supusul Dtale servitor.

GHEORGHE. Imi pare reu . . .

IACOB. Nu face nimic.

GHEORGHE. De loviturile, ce Ți-am dat.

GERONTE. S  nu mai vorbim despre acésta domnule; te-am chemat pentru fiica mea, care este bolnav  de bol  f rte curios .

IACOB. S nt f rte fericit, că fiica Dtale are necesitate de mine și aș dori din ad ncul inimei că atât Dta, c t și intréga familie să aveți necesitate, ca să vă probez c t țin la Dv str .

GERONTE. V  s nt recunoscător, domnul meu.

IACOB. V  asigur că vă vorbesc din ad ncul inimei,

GERONTE. Imi faceți pr  mare onóre.

IACOB. Cum se numeșce fiica Dv str ?

GERONTE. Sofia.

IACOB. Sofia! Ah! Frumos nume de curat.

GERONTE. M  duc să văd ce face.

IACOB zărind pe Anica. Dar cine este femeia acea?

GERONTE. E menagera n str .

(Va urm ).

Doine și hore.

— Din giurul Albacului și al Vașcoului. —

III.

B diti , inimă dr pt ,

Vino la noi câte-odata,

Nu lăsă vremea uitată:

Vin  c t de-arare ori,

Intr'o đi de đece ori;

De Ți-a p r  multișor,

Vino când a res ri,

Și te du când a s nți,

S  'nveți și tu a iubi.

VI.

O! de mine lud  crudă,

De mică picai la trudă,

Că spatele-mi reu asudă

De lovirea cea de b t .

Culese de

Vasile Sala.

Sfîntirea stégului Reuniunii române de gimnastică și cântări din Brașov.

— La 22 Nov. n. —

Ca ôse trecătoriu, me cugetam, ce aş pute eu într'un oraș ca Brașov să fac într'o zi de duminică? Amicii mei de comerț absentau, eră connaționalii mei români imi erau prè departe cunoscuți, așa că eram în mare pericol de a începe să casc gura pe strade umblând haimana.

Eră pe la 8³/₄ ôre de dimineță. Me duc la biserică, dișei, ș'asă când sînt acasă, nu prè dau față cu sfinții.

Plecai pe pörta numită a Scheilor din cetate spre suburbiul diș Scheiu. Eșind afară, vedeam ici colea în ôre care distanțe unele de altele mai multe grupe de câte 2—3 bărbați, altele de câte 2—3 dame și unii și alții îmbrăcați serbătoreșce, toți îndreptați în mersul lor spre Scheiu.

De curiositate oprii un băiat — de pe esterior îl cunoscu că e Român — și-l întrebai că ôre încätro se duc atăța ômeni? Cu ôre și care plăcere imi respunse băiatul, într'un limbagiu corect și românesc, că astăzi se sfințeșce stégul Reuniunii române de gimnastică și cântări în biserica Sf. Nicolae din Scheiu, biserica catedrală a Brașovului oriental.

Me grăbii și eu după acele grupe și ajunsei în biserică tocmai la Apostol. Evlavia cu care a severșit liturgia un preot tinër — după cum m'am informat îl chiamă V. Voina — și armonia precum și frumșeța, cu care a cântat corul acelei biserici cantecele cunoscute tuturor orientalilor, diș tôte aceștea m'au entusiasmat și-mi părea reu vèdënd că liturgia se apropiă de fine. Dar mi se oferî îndată despăgubire.

În decursul liturgiei se aședaseră doue mese în mijlocul bisericii. Preoții începënd sfințirea apei, — stégul din altariu se aședase acum pe mese, — membrii comitetului — după cum m'am informat — s'au aședat împregiurul preoților spre strana stêngă, la drèpta comitetului imediat urmă loc liber de-a-lungul bisericii, apoi societatea domnișorelor române cam 24—30 la număr, la drèpta acestora stegariul. Spre strana drèptă apoi se 'ntindea corul Reuniunii române de gimnastică și cântări, — alt cor, nu cel care cântase liturgia — și în fine mulțimea. Biserica eră indesuită de bărbați și femei din tôte clasele poporului român din Brașov. Un număr fôrte însemnat din publicul present — atât bărbați cât și femei — purtau însemnul reuniunii pe pept, doue bete în tricolorul ardelean cu o liră și o cunună de fôie de stejar lucrate în bronz și aședate pe cele doue bete tricolore, un însemn de tötă frumșeța.

În decursul sfințirii apei, când preotul cel mai bătrân după cuvintele „Capetele vöstre Dlui să l'pecați“ cetiă tainic rugăciunea îndatinată: atunci o domnișöră din societate, anume — după informație — Elena Dimitriu se apropiă de stégul ținut de al doilea preot și legând pe stég o pantlica donată de domnișöre, roși cu voce dulce următorele cuvinte: „Precum te împodobese eu astăzi din partea domnișorelor române, așa să fi în veci podöba Reuniunii române de gimn. și cântări.“

După aceste cuvinte corul reuniunii — cam 35—40 de persöne, condus de dl profesor P. Dima, a intonat rugăciunea „pax vobis“ de Schubert — fireșce cu 16. s.

romăuesc — un cântec prè frumos și înălțatoriu, adeverat că a și fost esecutat de tot bine. Apoi cântând preoții și strănile „Mântueșce Dömne poporul teu“ și eră corul altă strofă din rugăciunea pax vobis, stégul și tot poporul fură botezați.

De odată linișce și tăcere; preotul cel bătrân pro-topopol Ioan Petric intonă cu glas puternic ținënd stégul în mână: „Predau acest stég Reuniunii proprietare, la mâna președintelui ei, cu acea dorință, ca duhul sânt, care s'a invocat și insuflat acestui stég drept simbol de însufletire, acest duh sânt să însoțescă toți pașii Reuniunii în veci amin!“

Președintele, avocatul Ioan Lengeru, primeșce stégul ținëndu-l cu mâna stêngă în mijlocul bisericii și cu fața cătră popor — biserica eră indesuită — adresază membrilor Reuniunii cam următorele cuvinte: „Indemnați de renumatul chemic, fiu al acestui oraș, dl Nicolae Teclu de present în Viena, brașovenii cu mare zel a început a ridică o zidire nouă la Români, la anul 1863, adecă instituținea de gimnastică. Bărbați de vèrstă se întreceau cu tinerii intru a luă parte la esercițiile gimnasticale. De atunci, când cu mai mare când cu mai puțin sporiu, Reuniunea s'a ținut, ba s'a desvoltat chiar, de ôre-ce la anul 1867 prin influența distinșilor profesori P. Dima și Dr. Nicolau Popp, s'a înființat despärtēmentul de cântări, de unde provine și numrea de astăzi a Reuniunii.*) La 1883 adunarea generală cređënd că Reuniunea în desvoltarea ei actuală presentă destulă garanță de perpetuitate, a decis a o provede cu un steg drept podöbă a întregului edificiu și tot de odată drept semn că Reuniunea e formată gata. Êtä-l naintea nöstră cu însemnele: fôia de stejar și lyra, seu vieță puternică plină de veselie. Precum s'au împreunat pe acest stég fôia de stejar și lyra, spre a esprima scopul Reuniunii nöstre adecă cultivarea gimnastice și a cântărilor: așa să se întrunescă tôte puterile nöstre pline de voie bună spre a promovă interesele acestei Reuniuni. Spre mai mare siguranță a îndeplinirii acestei dorințe în viitoriu, punem acest stég sub scutul celui mai puternic element social cu deosebire pentru viitoriu, adecă sub scutul domnișorelor române care au binevoit a primi sarcina de nașe la botezul acestuia. Cu dorința ca acest stég să însufletescă tötă societatea română spre binele Reuniunii române de gimn. și de cântări, îl predau la mâna demoiselei reprezentante a societății demoiselelor române din Brașov.“

Din mâna președintelui primeșce stégul domnișöra Elena Persinariu și cu următorele cuvinte: „În numele demoiselelor primesc acest stég în scutul meu seu mai bine diș îl primim în scutul nostru și considerându-l de botezat, drept simbol al bunei înțelegeri ca atare îl predau voinicilor stegari aleși cu acea dorință ca el să fie foculariu puternic pentru toți membrii Reuniunii“ predă stégul la mâinile unui voinic român, carele afară de însemnul Reuniunii, mai avea și o lentă tricoloră pe sine, ce-l împodobia fôrte frumos. Acest domn, după informațione, eră un adjunct într'o cancelarie advocațială și-l chiamă Nicolae Puiu.

După aceste cuvinte, preoții și cântăreții stranelor cântând „Mântueșce Dömne poporul teu“, au botezat stégul și întreg poporul.

Tot actul a fost pompos și înălțatoriu, tot de odată mie unuia, care nu me prè învèrtesc în societate romănescă mai desvoltată, mi-a servit și drept mângăere, căci me cugetam „pe astia știu că nu-i mai magiarizează nime.“

*) Cest din urmă pasagiu dl președinte în vorbirea sa nu l'a menționat, dar sînt informat că l'a avut în vedere, după cum se vede din cuprins. A și adaus acest pasagiu la altă ocașie în aceeași di.

Impunătoriu a fost și conductul stégului dela biserică la locuința președintelui. DAMELE în trăsuri, ERĂ bărbații — cu preoțimea în frunte — câte 4 în rând cu stégul desvilit, au format un conduct aprocsimativ de 300 persoane. Toți au intrat în curtea dlui avocat, care așteptă pe public însoțit de domnișorele nașe. Protopopul Ioan Petricu a mulțămît dlui I. Lengeru pentru ostenele puse în folosul Reuniunii, ERĂ dl Lengeru a mulțămît dlui protopop și publicului pentru călduroasa îmbrățișare a Reuniunii și i-a poțit la un păhar de voie bună. Eu ENSU-MI ca străin nu am urmat invitării, CI M'AM LUAT DUPĂ CEI MAI MULȚI și am ieșit cu densus, informandu-me dela unul și altul despre diversele persoane.

Mai târziu am înțeles, că botezul s'a ținut după toate formele nu numai în biserică, CI și în casa domnului Lengeru. Aud că în casă, DÔMNA CAROLINA Lengeru însoțită de DÔMNA ELENA DIMA, ca cele mai vechi cântărețe ale Reuniunii, au primit pe domnișorele nașe, adresându-le următoarele cuvinte: „Noi am făcut inceputul, DÔMNIĂ VOȘTRA surorile NÔSTRE ați pus ȚUCUNUNA și ați luat ca nașe și responsabilitatea pentru prosperarea stégului și respective a Reuniunii și în viitoriu, de aceea VE DORESCU să trăiți la mulți ani și să vedeți Reuniunea în flôrea ce i-o dorim cu toții.“

S'a servit apoi pentru ÔȘPEȚI în deajuns, îngrijind gazdele casei mai cu SÊMĂ pentru domnișore, ca să ducă câte ceva dela botez și acasă.

SE DICE, că le părea reu la domnișore să taie tortele, fiind că pe una ERĂ SCRIS:

„Trăiescă demoiselele nașe!“
ERĂ PE ALTA:

„Trăiescă stégul „Buna înțelegere!“
Așadar VÊĐUI o sfințire de stég, care reprezintă un adevărat botez, înse atât de pompos, încât nu s'a simțit nici lipsa bătutului cuielor, nici lipsa muzicii instrumentale, nici lipsa mamei stégului. Aci observ, că Comitetul alesese drept mamă a stégului ca distingere pentru merit pe DÔMNA CAROLINA I. Lengeru, care dela 1867 — chiar de când s'a format corul acestei Reuniuni — a cântat în cor nentrerupt până de curând: dară starea sănătății sale a silit'o a abdice de această onore.

Informându me de ce s'a preferit această formă bisericăscă, mi-au spus unii că Comitetul ține mult la cele bisericăști, nu din bigotism, CI pentru că e bine ca Românii să cultiveze cu toții ritualele NÔSTRE bisericăști.

SERA a fost „convenire colegială“, adecă una din petrecerile anuale, ce le arangază corul Reuniunii pentru membrii aceleia. N'am putut luă parte, fiind silit a plecă din Brașov. Am plecat înse mulțămît și hrănit de simț românesc pentru mult timp.

Bucur.

Cronică vienesă.

(Fisionomia Vienei. Concertul Nilson. Rubinstein. Concertul de Ochieppo. Patti. Opera. Teatru. Lucca, Papier, Bărsescu, Vereschagin. România Jună.)

DILE'ŢE cele frumoșe au trecut, aici acuşi plouă, acuşi e sôre și după amêđi de comun o negură dêsă acopere orizontul, așă cât la 5 ôre toate stratele sânt deja luminate și mulțimea alêrgă dela o petrecere la alta. În cafenele cântă muzica militară și lăutarii, în stradă flașnetele fac să resune valsuri, arii din opere și operete, ER înaintea operei și a Burgtheatrelui stau cu sutele așteptând ca porțile acestor temple de artă să se deschidă — Pretutindeni strigăte de bucurie

și veselie, cânturi și jocuri: da, vienesul își petrece, pe când în palatele ambasadurilor domnește o viêtă sgomotôsă, unul ese altul intri, așă e de deminêța până târđiu sêra; costumele cele mai varii se pot vedé și limbi diferite auđi vorbindu-se, căci afară de vizitele oficiale, acumă mai sânt și alți potenți cu dorințe și cereri varii.

Sesonul musical e în flôre. În 20 l. tr. priveghitôrea svediană, Christina Nilson, care acum patru ani serbă la operă triumfuri ca Grethen și Ophelia, a dat un concert în sala reuniunii de muzică în prezența unui public numêros. Logele erau pline, aristocrația Vienei ERĂ fôrte bine reprezentată, dela curte vêuți pe princessa de corônă Stefania, pe princessa Kinsky Schwarzenberg, pe archiducele Rainer, apoi pe ministrul Kalnoky și o mare parte din corpul diplomatic. DôMNA NILSON e de statură înaltă, are pêr blondă, față ovală, ochi amicabili — pe scurt aparința ei e maiestetică și câștigă îndată simpatia publicului. Dênsa eșecută mai întieiu cavatina din „Semiramis“ a lui Rossini, cu voce singură și perfectă în coloratură, apoi cu o tehnică sigură în cânt și joc — căci jocă pe Grethen — aria ornamentală din „Faust“ a lui Gounod, ERĂ o Grethen esperiată ca Marta o Grethen admirabilă. „Miserere“ din „Trovatore“ a lui Verdi fu eșecutat de talentata artistă cu măestrie și perfecțiune rară; înse temperamentul lipsi. În general încântă DÔMNA NILSON publicul cu eșecutarea câtorva romanțe și cânturi svediane; fioiturile și trilarile aici erau sigure perfecte și de o tehnică admirabilă. Artistă fu aplaudată, chemată și ERĂȘI chemată, I SE DETERĂ CUNUNI, bouquete, ovățiunile erau sgomotôșe și tot-dêuna trebuia să mai cânte ceva. DôMNA NILSON este însoțită de domnul Björesten, și de domnul F. Dreyschoc, un nepot al renumitului Alexandru, carele eșecută pe piano piese de Rubinstein și Chopin, tehnica sa e respectabilă, înse nu de tot perfectă și sigură.

Anton Rubinstein, renumitul măestru pe piano, dă în luna acêța și în cea laltă 7 serate musicale în sala reuniunii de muzică; densus eșecută piese de Bethoven, Chopin, Maria Veber și altele clasice și tot-dêuna sala e plină, așă cât mulți se rentorc sêra necăpătând loc.

Contesele Ferraris de Ochieppo, niște june tinere se produsera pe pian în sala Bösendorfer, fiind de față un public ales și numeros. Contesele sânt niște pianiste escelente; Augusta cântă sigur și are o tehnică perfectă, surorii sale Ernesta înse i lipseșce acêța, dar eșecută cu ușurăitate piesele cele mai grele. Ancă câțiva ani de studiu serios și ambele sorori o să ajungă la renume mare. Adelina Patti va debută pentru ultima oră aici într'un concert în sala reuniunii de muzică la 16 decembre; după cum se spune, diva voeșce să-și ieie adio dela publicul vienez, pe toate placatele e scris: adieu à Viene, de unde se vede că artista are de cugget să dăică valet scenei și concertelor și să se retragă în California.

La operă s'a reprezentat țilele trecute novitatea „Der Bauer ein Schelm“, o operă a cărei muzică e compusă de cehul Dvorzak; piesa căđu, de și rolurile fură interpretate bine și după a doua reprezentațiune dispărû de pe repertoar.

Paulina Lucca a plecat în Rusia, după ce debută aici în piesele „Carlo Broschi“ a lui Auber și în „Tribut vom Zamora“, în cea dintieiu apărû înaintea publicului în costum bărbătesc și cu mustețe și fu salutată cu aplause nenumerate. La acêța piesă asistă și principele de corônă Rudolf cu amabila-i soție. În piesa a doua jocă rolul Hermosei a nebunei cu perfecțiune

mare și siguritate în voce și coloratură. Artista se va rentorcer în Ianuar și va joa în opera „Manon” a lui Massenet și în alte doue piese noue.

Domna Rosa Papier s'a rentors din călătoria-i artistică și și încep activitatea debutând ca Fides în Profhet. Artista joa foarte bine acest rol și seceră aplause nenumerate, asemenea și domnișora Lili Lehmann și domnul Scaria, carele joa rolă principală și cântă minunat.

Repertoarul operii este foarte interesant, așa în zilele aceste se vor joa următoarele piese: Africana cu domna Materna, Nero a lui Rubinstein, Der Ring der Nibelungen cu Materna, Orfeus, Vilhelm Tell, Aida, Excelsior și altele. În Decembre va debută tenoristul Miercevisky și Götze, tot atunci cade și prima reprezentațiune a baletului „Fata Morgana.”

În Burgtheater dramele și spectacolele nu dispar de pe repertoar; așa în săptămâna trecută se deraă piesele: Lezte Liebe, Vahn und Vahnsin și das Fraulein von Seglie, ér acuma merge în scenă pentru a doua oră în acest sezon „Faust”, la dorința principelui Teodor de Bavaria, carele petrece aici ascultând cursul de operațiuni la profesorul Billoth. În teatrul an der Vion opereta nouă a lui Straus „der Zigeunerbaron” adună în toate serile public numeros; subiectul piesei e compus după o narațiune de a lui Jókai, musica e frumoasă, înse totuși nu conține așa neșce partii plăcute ca ale lui Bettelstudent și Lustige-krieg. Carl-teatrul e adus éráși la renumele seu vechiu, opereta cea nouă a lui Dellinger „Don Cesar” a reușit bine, compositorul, precum și actorii fură chemați la finea fie-cărui act și se crede că abia cătră mijlocul lui Decembre va dispere piesa de pe repertoar.

Domnișora Agata Bărsescu va joa zilele aceste într'o serată artistică, al cărui venit e destinat pentru copii orfani; artista va declamă; érá cântăreța dela operă Schlaiger va cânta câteva piese acompaniată pe pian de virtuoza Volf.

În salele edificiului artistic tablourile pictorului rus Vereschagin atrag un public numeros.

Pictorul are 82 de tablouri espuse, toate sânt lucrare bine, subiectele sânt cu gust, ér coloritul e frumos, tablourile Viitorul împărat al Indiei, Murul lui Solomon, Ferestra sântului mormânt sânt adevărate capuri de operă și pot dice că Vereshadin e un pictor mare și talentat în totă privința.

Societatea socială literară „România Jună” a înființat un cor sub conducerea domnului Tudor cavalier de Flondor; se pôte speră sigur că acest cor va înflori și va face progrese mari, de ore-ce domnul cavalier de Flondor este dejă cunoscut ca compositor și ca amător de musică și sub conducerea sa cred că corul înființat va înflori spre onorea societății. Domnul cavalier de Flondor este de lăudat, fiindcă a luat conducerea acestui cor și cred că prin Ianuar voiu puté împărtăși cetitorilor și cetitórelor despre primul concert al corului România jună sub dirigerea dsale.

Valeriu Rusu.

Literatură și arte.

Sciri literare. Dl Ioan Slavici, directorul „Tribunei”, a terminat o tragedie în 5 acte, „Gaspar Voda”, la care lucrare de mâi mulți ani; subiectul piesei în linia principile este amorul acestui aventurier cu evreica

Sarah, a cărui mórte tragică este foarte dramatică. — Dl Ioan Rădoi, președintele tribunalului comercial de Ilfov, a luat direcțiunea „Revistei Literare” din București.

Fabulele lui Cichindeal. Părintele Ioan Russu, parocul Aradului, a descoperit, că fabulele publicate de Cichindeal n'au fost ale lui, ci că le-a tradus din limba sêrbescă după originalul lui Dositei Obradovici și numai le-a aplicat la Români. Dl Russu a tradus de nou aceste fabule și le publică într'un volum la Arad. Scopul seu cu traducerea de nou a fost, să facă cunoscut pe adevăratul autor, să îndrepte smintele care obvin în traducerea lui Cichindeal și să arate că nu fanaticismul, după cum cred unii, l'a amovat, după ce a editat fabulele pe românie, dela catedra de catechet a institutului pedagogic gr. or. român, ci datorită superiorității bisericéșci și școlare, căci a primit învățăturile lui Dositei despre icône, reliquii, tradițiune, sinode și pécatul strămoșesc de ale safe și le-a publicat prin tipar sub numele seu. Prețul 1 fl.

Pușcașul. Manual pentru subofițer în instruirea soldatului la pușcat. Sub acest titlu a apărut la Sibiu o broșură, tradusă de dl S. Blasiu, locotenent în regimentul de infanterie nr. 64, după prescrișele instrucției de pușcat și ale instrucției de arme pentru trupa de infanterie și de vênători, precum și după regulamentul de esercițiu pentru trupele pedestre c. r., compus de A. Koppen, maior c. r. în regimentul de infanterie nr. 99. Prețul 30 cr. Se află de vëndare la traducătorul în Sibiu.

Buletinul Societății politecnice. No. 3. Sumarul: Mésurătorea înălțimelor prin barometru de Maneg. Conferințe asupra diferitelor frâne continue de C. Olănescu Trenuri espese. No. 4. Sumarul: Retéua principală de cai ferate secundare de C. Olănescu Suprastructuri de cale metalică cu studiul unui nou sistem de Ion Joe Pușcariu.

Societatea geografică română. Buletin publicat prin îngrijirea dlui George I. Lahovari, secretar general al societății. Anul al VI-lea. Trimestriul II. București 1885. Sumar: Partea I. Actele societății. Adresa ministerului cultelor. Biblioteca societății (urmare). Circulara biroului. Premiul „general G. Manu” Lista societăților străine, cu care S. G. R. este în corespondență. Partea II. Memorii, conferențe, etc. Nomenclatura topică a județului Vâlcea, conferență ținută de Dr. Gaster. Ultimele progrese ale navigațiunii aeriene, conferență de dl St. Hepites. O privire asupra Scandinaviei de Z. Antinescu. Notițe bibliografice asupra Decilor și Baronul d'Avril. La proposition de M. F. Müllhaupt présentée à la Réunion Géographique de Berne. Observatorul din București de dl Hepites. — Trimestriul III. Anul al VI-lea. Sumar: Partea I. Actele societății. Biblioteca societății (urmare). Listă de conferențele ținute și de publicațiunile S. G. R. dela 15 Iunie 1875 până la 15 Iunie 1885. Premiul „general G. Manu.” Partea II. Memorii, conferențe, etc. Antichități în Bucovina de Dionisie Olinescu. Despre căile ferate ca căi de comunicație de I. Dobrovici. Dunărea de colonel Debize, (traducere.) Despre riuurile secate din Dobrogea de F. Kaunitz. Satul Domnesci în jud. Muscel de Luc. Paul. Statistica locuitorilor catolici din jud. Prahova de G. J. L. Observațiuni meteorologice de St. Hepites Charta României la 1731

Un nou pictor român. De nouă s'a întors în Iași dl Al. Antoniu care a studiat în străinătate pictura în miniatură. Dl Antoniu are numai 19 ani și a plecat în străinătate fără a ști altă limbă ca cea română și fiind lipsit mâi cu desăvêșire de mijloce. Dsa spune, că în Viena, Paris, Munich, Milano și în alte orașe a fost foarte bine primit și înaragiat în studiile sale.

Diare noue. „*Epoca*“ se numește un nou ziar cotidian, apărut la București, sub redacțiunea unui grup de liberali-conservatori. Intre redactori găsim și pe dnii Barbu Stefanescu (dela Vrancea) și Al. Vlăduță. — „*Lloydul Român*“ ziar germano-român, a reapărut la București sub direcțiunea dlui Hans Kraus. — „*Vitorul*“ e numele unei reviste care a apărut la București sub direcțiunea dlui C. H. Filitis și va eși la 15 a fiecărei luni.

Teatru și musică.

Sciri teatrale și musicale. *Dra Elena Teodorini* a debutat de curând în mod strălucit în opera din Barcelona, cântând în piesele Faust și Africana. — *Trupa Tardiny-Vlădicescu*, care a jucat pân' acuma în teatrul „Dacia“ din București, în curând va părăsi capitala României. — *Adelina Patti* la 1-10 decembrie va începe să cânte în Budapeste, de acolo va merge în România. Celebra cântăreță va da o serată și la Iași, unde va cânta dimpreună cu tenoristul Nicolini.

Concert în Timișoara. Comitetul reuniunii române de lectură din Timișoara a arangiat la 2 dec. o serată cu concert în ospetăria „Trei rose“ din Fabric, unde se află și localitatea reuniunii. Concertul s'a dat de cătră corul vocal al reuniunii, intercalându-se și declamațiuni. După concert urmă dans.

Teatrul Național din București. În săptămâna trecută eraș au dominat operetele și operele. „Boccacio“ nu mai face efectul din anul trecut. Etă repertoriul: Vineri la 15/27 nov. opera „Lucia“, sâmbătă opereta „Studentul cerșetor“, duminică „Angela“ tiranul Padovei, luni „Un păhar cu apă“ producțiunea prestidigitatorului Cazeneuve și balet. marți „Angelo“, mercuri opera „Traviata“, joi tragedia „Hamlet“.

D'ale Carnavalului. farsa premiată a dlui L. Caragiali, a fost jucata, și la Iași, dar a cădut și acolo, ca la București. „Liberalul“ de acolo serie: „In piesa dlui Caragiali „D'ale Carnavalului“, acțiunea este complicată și vie în actul întâiu, confusă și lăncedă în cursul celor lalte doue acte, ducând până la oboselă pe public. O piesă condusă în condițiunea acestei din urmă, nu numai că lasă o impresiune de tot ștersă publicului, dar și pentru cei care o represintă, devine imposibilă cu tot talentul lor și prin urmare ori câtă silință ș'ar da, nu o pot pune în relief.

În teatrul Dacia din București trupa Tardiny-Vlădicescu a dat cea din urmă reprezentațiune marți, jucând piesa „Unii cu relele, alții cu belelele.“ Trupa va plecă la Pitești séu la Ploeschi.

C e e n o u ?

Sciri personale. *Dl Titu Maiorescu* va ține duminică la 6 decembrie n. o conferință la Ateneul Român din București, în folosul loteriei Ateneului, vorbind despre „spiritul public la noi.“ — *Dl B. P. Hasdeu* va ține asemenea conferință asupra „Sérbilor și bulgarilor.“ — *Dl Iacob Negruzzi* va ține la sfârșitul lunii curente o conferință literară în București asupra „Teatrului.“ — *Dl dr. Aurel Babeș* va fi numit supliment la catedra de chimia analitică de la școala de farmaciă din București. — *Dl Andrei P. Monda* la 28 nov. a fost promovat de cătră universitatea din Viena la gradul de doctor în medicina universală. — *Dl dr. C. Radulescu*, de origine din Lugoș, e șeful ambulanței române, care din București s'a trimis la Belgrad. — *Dl Caragiali*, cunoscutul autor dramatic din București, a vinit la Sibiiu spre a adună actele necesare cu cari

poțe dovedi în fața justiției drepturile sale la o parte din moștenirea repozatei Momol.

Hymen. *Dl Coriolan Ardelean*, profesor la gimnaziul din Beiuș, la 22 nov. ș-a incredințat de fiitoare soție pe dra Florica Palladi, fiica zeosului paroc din Finiș Antoniu Palladi. — *Dl Ion Mureșan* și dra Iuliana Boșca, la 12 nov., ș-au serbat cununia în Gherla. — *Dl Iosif Ciuciu*, oficiant la telegrafie în Budapesta, în săptămâna trecută ș-a serbat cununia cu dra Rahila Hernia, în Mircovat, comitatul Caraș-Severin.

Asociațiunea română din Marâmureș a ținut adunarea sa generală la Sighet în 21 nov. Notarul Asociațiunii, părintele protopop Titu Budu, ne descrie astfel istoricul acestei societăți: „Marâmureșenii încă în 1861 au înființat această asociațiune cu scopul de a susține o preparandie română în Sighet (statutele ei s'au aprobat numai în 1868) și până-ce a tost cu puțință s'a și ținut preparandia, dar după-ce conform legilor din 1869 se poftia 18 mii bani de instruire și la 4-6 mii spese anuale, acea preparandie română mai mult nu s'a putut susține; inse ca să nu se perdă totul, s'a decis a se câștigă cumva pentru Românii din Marâmureș baremi fondul și casa în care se instruau preparanții, și acesta a și succes, deore-ce fiind acel fond erarial, Maiestatea Sa l'a donat Românilor din Marâmureș cu preînalta poruncă, ca acel fond să se folosescă pentru clădirea unui convict pe densusul. Astfel spre scopul acesta în adunarea generală din 1868 s'a ales o comisiune de 2 inși, care să conducă zidirea convictului, care comisiune lucrând cu un zel de laudă, în adunările generale s'au dat socoteliile revădate asemenea prin o comisiune de 3 inși. În acest mod în liniște, inse cu un zel mare etă este ajuns scopul asociațiunii noastre, edificiul pentru convict în piața Sighetului este ridicat. Acel edificiu frumos cu o ridicătură, cu casa în curte și cu fondul, pe care stă, valorează preste 60 mii floreni. Fiind edificiul gata, a sosit timpul ca să ne consultăm despre deschiderea convictului, — și parte pentru această, parte pentru alte agende s'a ținut adunarea generală a asociațiunii noastre în ziua sus amintită.“ Adunarea, presidiată de vice-comitele Vasile Mihalca, a reesit foarte bine și a dat absolutoriu cassarului dr. Ioan Mihal, mulțamind și dior Vasile Mihalca, M. Kökényesdy, Basiliu Iurca și Ioan Pop pentru zelul dovedit în interesul acestei asociațiuni. Apoi s'a ales oficialii și membrii comitetului asociațiunii, și anunit s'a ales president: vice-comitele Vasiliu Mihalca, vice-președinte: M. Kökényesdy vicar, notar Tit Budu protopop, cassar dr. Ioan Mihal fișc comitatens, și 14 membrii în comitet. Adunarea generală conrede comitetului să facă consultările și pașii de lipsă pentru deschiderea convictului pentru 20 scolari cu începutul anului scol. venitor; să incasseze oferte, să se consulteze despre depunerea datoriei asociațiunii, să compună un scurt istoric al asociațiunii și să mijlocescă tipărirea aceluia dimpreună cu statutele asociațiunii. Membrii adunării se intruniră apoi la un prânț comun în otelul „Coróna.“

Conveniri sociale în Oraștia. De când cu înființarea institutului de credit și economii „Ardelena“, în inteligința română din Oraștia s'a produs o vietă mai energică. Acesta se manifestează și pe terenul social. S'a decis de curând. ca în timpul ernei tot la doue săptămâni să se țină câte o convinere socială. Prima s'a și ținut la 15 novembre, luând parte și un numer mare de dómne și domnișore. S'a executat și o programă musicală.

Intruniri literare în Brașov. Cetim în „Gazeta Tr.“ următoarele: Intrunirile literare începute în erna anului 1883 se vor continua și în anul acesta, și anume

conferențiarilor își vor alege materialele lor astfel, încât deosebitele conferențe vor putea fi urmărite cu același interes și de către bărbați ca și de către dame. Programul ciclului de conferențe dinaintea Crăciunului este următorul: I. Joi 21 Noembrie v. dl profesor Ion Popea va tracta chestiunea: „Ce creștere să dăm copiilor noastre?” II. Joi 28 Noembrie v. dl profesor Iosif Macsim va vorbi: „Despre telefon.” III. Joi 6 decembrie v. dl dr. med. Gheorghe Baiulescu va vorbi: „Despre nutriție în general și despre nutriția omului sănătos și bolnav.” IV. Joi 12 Decembrie v. dl profesor Nicolau Pilțea va tracta tema: „Publicitatea la Romani.” V. Joi 18 Decembrie v. dl profesor I. C. Panțu va vorbi: „Despre popularitate.” Pentru ciclul al doilea (din postul Paștilor) sînt insinuați dñii: St. Iosif, Ip. Ilasievici, N. Petrapetrescu, L. Nastasi, I. Socaciu, V. Voina, St. Bobancu și A. Barseanu. Localul intrunirilor este tot sala cea mare a gimnasiului; începutul la 7 ore precis. Cu privilegiul acesta se face totodată cunoscut, că biblioteca damelor, care în timpul din urmă s'a înmulțit într'un mod destul de considerabil, se va redeschide Miercuri în 20 Noembrie v. la ora obișnuită (3 ore p. m.)

Asilul Elena Dómna din București a devenit pre mic pentru numărul mare al fetelor, cari sînt duse a-și face studiile acolo. Ministrul cultelor a adresat regelui un raport în care arată, că este absolută și neînlaturabilă necesitate a se mări localul asilului și a se clădi localuri pentru școala centrală de fete din București și din Iași.

Resboiul. Armata bulgară, sub conducerea principelui Alesandru, a scos pe serbi pe de teritoriul bulgar și tot bătându-i, a trecut în Serbia, unde a cuprins Pirotul. Atunci comitele Kehvenhüller, trimis al Austro-Ungariei, s'a prezentat la principele Alesandru și i-a făcut cunoscut, că decă bulgarii ar urmări să înainteze pe teritoriul sêrb, armata austro-ungară ar trece în Serbia și prin urmare trupele bulgare nu s'ar mai găsi în fața trupelor sêrbe, ci în fața armatei austro-ungare. Principele Alesandru, considerând că trupele sale într'un mod victorios în Pirot, au scăpat onorea armatei bulgare și a asigurat reputațiunea sa, a consimțit să se suspendeze ostilitățile, ceea ce s'au și făcut din ambele părți. Acuma se discută condițiunile unui armistițiu.

Societatea academică „Junimea” din Cernăuți în ședința sa generală ținută la 19 a. l. tr. și-a ales comitetul pentru anul adm. 188⁶/₆ în următorul mod: președinte: Tôder Popovici, stud. phil.; vicepreședinte: Eusebiu Popovici, stud. phil.; secretari: Stefan Petrovici, stud. teol. și Ion Bumbac, stud. juris; cãsar: Bogdan de Pruncul, stud. juris; controlor: Victor Zaharovschi, stud. theol.; bibliotecar: Petru Barbu, stud. teol.

Necrolog: *Filaret Dumbrava*, erodicon și cântăreț la biserica St. Nicolae din Brașov, a încetat din viață la 14/26 nov., în etate de 54 ani. Repausatul a testat 1000 fl. școlelor române din Brașov; asemenea a lăsat mai multe obiecte pentru muzeul gimnasiului românesc de acolo. — *Eva Piglea* n. Vuia, soția parocului George Piglea din Izvin lângă Timișoara, a încetat din viață la 22 nov., în etate de 34 ani.

Sciri scurte. Din *Gherla* s'au trimis 300 fl. Asociațiunii transilvane din Sibiu, ca vină curat al festivităților arangiate acolo cu ocaziunea adunării generale din vîra trecută a numitei Asociațiuni. — La *București* în o serată la dna Elena Oteteleșan s'a decis a se da o reprezentație în folosul răniților sêrbi și bulgari; reprezentația se va da în salónele dnei Oteteleșan; se vor juca doue comedii; s'a cerut concursul principesei *Elene Bibescu*, se speră că va cânta și dra *Leria*.

Ghicitură de semne.

De *Victoria Mircea*.

A ^ *?u* = A oș i A oș u = ș u ^ ó * e
 A ^ *?u* a A ^ eu □ oș u
 A ^ *?u* *8e A e A oș u A u || i o ó * e
 7 ș i * 8 u A ^ eu a ^ o ș u.

* i □ e a 8 u † || i ? e = A o ș i || e A e
 * || ș i * e || a □ o ș e * || u
 * i □ e a 8 u † || i e * || ș i * i † * 8 e A e
 || a ^ u † 8 8 e □ o ș e * || u.

□ e ^ e 8 ș i u ? e 8 ș i t o.

Terminul de deslegare e 17 dec. Ca totdeauna și de dată se va sorti o carte între deslegători.

Deslegarea ghicitei de șac din nr. 28:

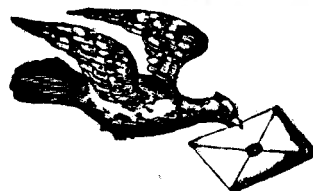
Și gândindu-me la tine,
 Me întreb încetșor:
 „Cugetă ore la mine,
 Ângerășul ce ador?”

Jos sub stâncă se aude
 Șopotind micul isvor,
 Cum din fugă imi respunde:
 „Te-a uitat de mulțșor!”

Deslegare bună primirăm dela dómnele și domnișórele Emilia Onciu n. Ciavoșchi, Maria Șagău n. Sandor, Mariți L. Pușcariu, Victoria Mircea, Vióra Milloiu, Mariți și Cornelia G. Vancea, Eufemia Stefanica-Duma, Marióra Cornea, Emilia Anderco n. Roman și dela dñii Constantin Binișan, Emilian Mîcu, D. P. Popovici.

Premiul l'a dobândit domnișóra Marióra Cornea în Repsig,

Poșta Redacțiunii.

Verșurile: Ultima rosa, Pe albumul drei O. B., Emma, Nu te-am vețut, nă se pot întrebuință

Drei C. G. V. Se va publică, dar nu scim când, căci ghicitori de șac avem multe.

Drei M. B. în B. Detto.

Dñi V. L. în C. Nu le pu-

tem întrebuință.

Călindarul săptămănei.

Đia sept.	st. v.	st. n.	Numele sântilor și sêrbătorile.	Sórelă resare	Sórelé șpane
Duminea 28 după Rusale. Luc. VIV. 16—24 inv. 6.					
Duminea	24	6	Sf. P. Clim al Romei	7 35	4 2
Luni	25	7	Sta Mart. Ecaterina	7 36	4 2
Mărți	26	8	Cuv. Păr. Alipiu	7 37	4 2
Mercuri	27	9	Mart. Iacob Persul	7 38	4 2
Joi	28	10	Cuv. Stefan cel nou	7 39	4 2
Vineri	29	11	Part. Paramon	7 40	4 2
Sambătă	30	12	Apost. Andreiu	7 41	4 2

Proprietar, redactor respundător și editor: **IOSIF VULCAN.**

Cu tipariul lui Eugeniu Hollósy în Oradea-mare.